

Синдикално

ЛИСТ СИНДИКАТА ОБРАЗОВАЊА СРБИЈЕ

Број 208 • новембар-децембар 2020 • Година XX • Бесплатан примерак • www.sind-obr.org.rs

ISSN 1451-7574

- **Иницијатива Одбора предшколаца**
- **Продужено важење ПКУ за високо образовање**
- **За пакетиће по 4.000 динара**
- **Међународна сарадња у пандемијском добу**

Пише: Валентина Илић

Ближи се крај 2020. године. Године коју је појела пандемија и коју би требало, упркос свему, што пре заборавити. Ипак, као и увек, сумирамо све оно што је обележило претходних 12 месеци, како на синдикалном плану тако и на друштвеном.

Пандемија је уздуж и попреко протутњала планетом. Од милион разних инфекција о зарази, о симптомима, о смртности и ... једно је сигурно - да ништа није сигурно. Просто је направљена невероватна информативна конфузија у време високих техничких достигнућа и развоја медицине уопште. Од теорија за вере, до деловања природног поретка, свакакви новости смо могли чути и то из уста познатих и признатих стручњака у овој области из целог света.

Прошли смо и двомесечно ванредно стање, од средине марта до средине маја, и почели да се придржавамо мера које струка налаже. Ни прање руку, ни стална дезинфекција није нам пало толико тешко као социјална дистанца, избегавање дружења и традиционалних обичаја.

Након увођења ванредног стања, просвета је наставила са радом у новим условима. Ресорно министарство је релативно брзо успоставило систем online наставе и предавања путем ТВ. За запослене је настао нови проблем у прилагођавању том систему, у развијању нових вештина и знања и савладавању нових апликација. С друге стране, нису сви имали исте техничке могућности да ова-

кав рад обављају квалитетно као када се држи редовна настава, што ће сигурно оставити последице на укупно знање ђака које су стицали током ове године.

После летње паузе у ширењу вируса, од јесени је епидемија добила нови замаха, који ће, како ствари стоје, потрајати до краја зиме.

Епидемија је утицала на све, па и на активности нашег синдиката. У почетку смо имали среће да наше седнице Републичког одбора одржимо у време непосредно пред почетак ванредног стања, односно у летњем периоду - јунска и августовска, али су нове мере Кризног штаба спречиле одржавање редовне децембарске седнице у Студентском одмаралишту на Авали.

Летос су одржани избори у Савезу самосталних синдиката Србије и председница СОС је изабрана за потпредседницу Савеза. Такође, одржани су и редовни парламентарни избори. Иако је било готово сигурно да ће министар просвете остати Младен Шарчевић, у новембру је формирана нова Влада и за министра именован Бранко Ружић, бивши министар државне управе и локалне самоуправе. Одмах по ступању на функцију нови министар је позвао репрезентативне синдикате на разговор и тада изјавио да "није синдикална мајка". Дошло је до кадровских промена у Министарству, али смо успешно привели крају преговоре о продужењу ПКУ за високо образовање. Споразум о продужењу је потписан 23. новембра, а 18. децембра и објављен у "Службеном гласнику".

Нажалост, сви остали проблеми у просвети остали су нерешени. И наравно, сада држава има додатно оправ-

дање. Без обзира на тешку финансијску ситуацију у земљи, од јануара ће бити повећан минималац за 6,6%, док је најављено повећање плата у просвети за 3,5% у јануару и додатних 1,5% од априла следеће године.

Подсећамо на то да смо у последњих неколико година стално инсистирали на решавању проблема са компресијом плата, која је настала повећавањем минималца изнад повећања цене рада у образовању. Оваквим повећањима у наредној години још више ће се пореметити систем коефицијената, односно плата у просвети и полако долазимо до ситуације да неће више бити разлике између најједноставнијег рада и шестог степена стручне спреме. С обзиром на то да од платних разреда нема ништа у 2021. години, улазимо у озбиљан проблем који рађа све веће незадовољство и то лако може еруптирати у генерални штрајк.

У последња два месеца смо заједно са друга два репрезентативна синдиката упутили неколико дописа са конкретним захтевима, међу којима је најважнији захтев за повећањем зарада за 15% и изједначавање цене рада за све делатности у образовању (односно повећање цене рада у високом образовању и студентском стандарду које су ниже од цене рада у основним и средњим школама, предшколским установама и домовима ученика).

Тражили смо продужење распуста када је број заражених био огroman и све више наставника и ђака одсуствовало из школе, исплату новогодишње награде по ПКУ, накнаде за запослене који раде са децом по ИОП-у и регулисање накнаде за топли оброк и регрес.

Сви ови захтеви, нажалост, остају за решавање у наредној години, а како сада ствари стоје, "изговори" ће и даље бити исти.

У СОС су још у јуну расписани избори на свим нивоима, али мере Кризног штаба су отежале њихово спровођење, па смо били принуђени да продужимо рокове. У августу смо продужили за један месец, а почетком новембра смо рокове продужили за још два месеца. По последњој Одлуци, Скупштина би требало да буде одржана најкасније до 25. јула, али ако се поправи ситуација верујемо да ћемо изборе завршити раније.

Неко је у шали написао да су најнесрећнији бројеви 13, 666 и 2020. Али на крају је стајао број 2021. који каже: "...само вас гледам".

Драги читаоци, колеге синдикалци, пре свега чувајте здравље - оно је најважније, желим да вам Нова година буде много боља од ове, да вам се испуне све жеље и да имате среће и успеха у животу!

СИНДИКАТ ОБРАЗОВАЊА СРБИЈЕ
РЕПУБЛИЧКИ ОДБОР

11000 Београд, Дечанска 14/VI, тел/факс 011/3233-229, ж.р. 325-9500600027429-19; www.sind-obr.org.rs

На основу електронског изјашњавања чланова Републичког одбора Синдиката образовања Србије у вези са реализацијом избора током епидемије корона вируса и новим мерама Кризног штаба, донета је следећа:

ОДЛУКА

1. Рокови за спровођење избора на свим нивоима у Синдикату образовања Србије утврђени одлуком број 73, која је донета на седници Републичког одбора од 27. августа 2020. године, продужују се за два месеца, тако да избори у синдикалним организацијама морају се завршити најкасније до 1. фебруара 2021. године, у општинским одборима и одборима за више општина до 15. марта 2021. године, у градским, окружним и регионалним одборима до 30. априла 2021. године, у покрајинским одборима и републичким одборима делатности до 30. јуна 2021. године. Скупштина Синдиката образовања Србије ће бити одржана до 25. јула 2021. године.

2. Републички одбор овлашћује Председништво да у случају увођења нових мера Кризног штаба током спровођења избора, припреми нови предлог одлуке о којој ће се Републички одбор изјаснити електронским путем.

Иницијатива Одбора предшколаца

Пише: Миодраг Камперелић

Седница Одбора делатности предшколских установа одржана је 30. октобра у Београду. На наш позив, седници је присуствовала Љиљана Маролт, представница ресорног министарства и из сектора за предшколско васпитање и образовање.

На дневном реду је била верификација мандата новим члановима Одбора, актуелни проблеми у раду предшколских установа, активности Одбора у претходном периоду, примена ПКУ за делатност предшколског васпитања и образовања и реализација изборних активности у СОС.

Одбор је верификовао мандате новим члановима Ани Вулић из ПУ "Пчелица" - Ниш и Биљани Ђурковић из ПУ "Дечија радост" - Свилајнац.

Председник Одбора Новак Катић је изнео актуелне проблеме у предшколском васпитању и образовању, нагласивши да је један од важнијих проблем са непризнавањем школске спреме запосленима са седмим степеном стручности. Такође, запослени у предшколским установама се суочавају са спровођењем мера Кризног штаба, што изискује додатан рад и додатна средства, која многе локалне самоуправе не обезбеђују.

Одбор је покренуо иницијативу да се решавање проблема у овој делатности пренесе на ниво Владе, односно да Радна група, која је формирана прошле године, настави са радом. Ово тело је активно решавало проблеме током прошле године и нема разлога да престане са радом, с обзиром на то да проблема и даље има.

Чланови Одбора су имали прилику да директно поставе питања и објасне проблеме Љиљани Маролт, која је детаљно одговарала и изнела став да и синдикати и МПНТР морају заједно деловати на побољшању положаја запослених као и предшколског васпитања уопште.

У претходном периоду вођене су бројне активности, међу којима су најважније организовање протеста, када је изједначена цена рада за делатност предшколства са основним и средњим школама, затим продужен је ПКУ за предшколство и покренута Иницијатива за формирање комисије за праћење примене ПКУ.

Одбор делатности је оформио групу на Вибер апликацији, преко које могу стално бити у контакту и размењивати информације од значаја за синдикални и професионални рад.

ВЛАДА РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ ПРЕДСЕДНИЦА АНА БРНАБИЋ МИНИСТАРСТВО ПРОСВЕТЕ, НАУКЕ И ТЕХНОЛОШКОГ РАЗВОЈА МИНИСТАР БРАНКО РУЖИЋ

Поштовани,

Поред многих иницијатива и захтева за преговоре од стране репрезентативних синдиката у последња два месеца, од стране Владе и ресорног министарства нисмо добили одговоре, због чега незадовољство запослених у систему образовања расте из дана у дан.

Иако је са председницом Владе још у марту месецу договорена корекција коефицијената за запослене од четвртог до шестог степена стручне спреме и која је већ требала да се реализује, до сад ништа није предузето.

Симболично повећање плата од 3,5% од јануара следеће године, неједнака цена рада у образовању и заостајање плата у просвети у односу на друге делатности које се финансирају из републичког буџета, су кључни проблеми за које нисте показали добру вољу и жељу да се реше. Запослени у образовању раде у отежаним условима који захтевају више рада, залагања и компетенција.

Колективни уговори се не поштују јер се новогодишње награде већ годинама не исплаћују, нити се о њима преговара. Такође, нису решена ни питања накнаде за топли оброк и регрес.

Имајући у виду да нема социјалног дијалога и да се игноришу оправдани захтеви синдиката, сва одговорност за даље кораке репрезентативних синдиката биће на ресорном министарству и Влади Републике Србије.

Београд, 9. децембар 2020. године

Примена новог ПКУ запослених у предшколским установама

Пише: Николина Маљковић

Нови посебан колективни уговор за запослене у установама предшколског васпитања и образовања, чији је оснивач Република Србија, Аутономна покрајина и јединица локалне самоуправе ступио је на снагу 15. јула 2020. и биће у примени наредне три године. Новим ПКУ запослени у предшколским установама добили су боља права код коришћења годишњег одмора, остваривања права на солидарну помоћ, накнаде за привремену спреченост за рад и права синдикалних представника у установама. О томе смо опширно писали у ранијим бројевима "Синдикалног пера".

Један од проблема са којим смо се сусрели у пракси приликом примене новог ПКУ јесте коришћење годишњег одмора запослених. Многе установе донеле су решења о њиховом коришћењу у складу са одредбама претходног ПКУ, а пре него је ступио на снагу нови, који је запосленима омогућио повољније право на већи број дана

годишњег одмора. Поједини директори установа нису доносили нова решења правдајући став да не могу ретроактивно примењивати одређено право из ПКУ. Имајући у виду да се у складу са одредбама Закона о раду годишњи одмор из претходне године може искористити до 30. јуна наредне године, а

нови ПКУ је ступио на снагу 15. јула 2020. нема сметњи да директори донесу допунска решења којима ће запосленима одобрити додатне дане годишњег одмора у складу са одредбама новог ПКУ. Већина предшколских установа је и донела нова решења омогућивши запосленима коришћење годишњег одмора у складу са одредбама новог ПКУ, посебно што се увек примењује повољније право по запослене.

Новим ПКУ је прецизније регулисао и јубиларна награда запослених у смислу да се под просечном платом подразумева просечна плата запосленог са припадајућим порезима и доприносима, који падају на терет запосленог. Претходни ПКУ није прецизно регулисао појам просечне плате, па је у пракси неуједначено примењивана ова одредба. У неким установама је као основица за исплату јубиларне награде узимана нето плата, док је у неким исплаћивана бруто просечна плата, што је велика разлика у коначном износу који добијају запослени. Сада је јасно да запосленима припада право на јубиларну награду, у зависности да ли су остварили 10, 20, 30 или 35 година рада проведених у радном односу и да се под просечном платом подразумева просечна плата са припадајућим порезима и доприносима.

Применом новог ПКУ и синдикални представници су добили повољнија права, тако што су почели да примају надокнаду за синдикални рад као додатак на плату 12 одсто, уколико у својој установи имају више од половине учлањених запослених, односно сразмерно мање ако је тај број мањи од 50 одсто.

Примена новог ПКУ у пракси ће сигурно отворити нове дилеме код појединих одредби, а на Комисији за праћење је да заузме ставове о разматраним питањима и те дилеме отклони.

**ВЛАДА РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ
ПРЕДСЕДНИЦА АНА БРНАБИЋ**

**МИНИСТАРСТВО ПРОСВЕТЕ, НАУКЕ И ТЕХНОЛОШКОГ РАЗВОЈА
МИНИСТАР БРАНКО РУЖИЋ**

**НАРОДНА СКУПШТИНА РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ
ОДБОР ЗА ОБРАЗОВАЊЕ**

Поштовани,

Сагледавајући целокупну здравствену и економску ситуацију у земљи када се сви боримо за одрживост система и слушамо речи хвале за запослене у образовању, сматрамо да најављеним повећањима плата за наредну годину, држава није наградила просветне раднике, већ их је понизила.

Повећање минималне зараде за 6,6% довешће до тога да у образовању неће више бити разлике између најједноставнијег рада и шестог степена стручне спреме, иако синдикати већ годинама траже решење проблема са компресијом плата. Такође, синдикати су указивали на неједнаку цену рада у систему образовања, на отежане услове рада у време пандемије, на велики број оболелих међу запосленима и деце.

Повећање плата од јануара за 3,5% и 1,5% од априла 2021. године још више срозава положај просветних радника у систему плата и самим тим узрокује лошу стартну позицију када буду заживеле платне групе и разреди.

Тражимо да се поново размотри могућност повећања плата у образовању које мора бити процентуално веће од повећања минималне зараде.

Београд, 9. децембар 2020. године

Споразум високошколаца у “Службеном гласнику”

Пише: Н. Маљковић

У “Службеном гласнику РС” бр. 152/2020 објављен је 18. децембра 2020. Споразум о продужењу важења Посебног колективног уговора за високо образовање.

Наведеним Споразумом важење Посебног колективног уговора за високо образовање (“Службени гласник РС” бр. 86/19 и 93/20) продужава се до 14. децембра 2022. године. Објављујемо Споразум у целини:

На основу члана 263. став 2. Закона о раду (“Службени гласник РС”, бр. 24/05, 61/05, 54/09, 32/13, 75/14, 13/17 - УС, 113/17 и 95/18 - аутентично тумачење),

Репрезентативни синдикати у области високог образовања: Синдикат образовања Србије и Синдикат високог образовања Србије и Влада, 23. новембра 2020. године, закључују:

Споразум о продужењу рока важења Посебног колективног уговора за високо образовање

Споразум је објављен у “Службеном гласнику РС”, бр. 152/2020 од 18.12.2020. године, а ступио је на снагу 26.12.2020.

Члан 1.

Важење Посебног колективног уговора за високо образовање (“Службени гласник РС”, бр. 86/19 и 93/20) продужава се до 14. децембра 2022. године.

Члан 2.

Овај споразум ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у “Службеном гласнику Републике Србије”.

Број 110-00-493/2020-02

У Београду,
10. децембра 2020. године

За Владу
Министар просвете, науке и
технолошког развоја,
Бранко Ружић, с.р.

За Синдикат образовања Србије,
мр **Валентина Илић, с.р.**

За Синдикат високог образовања
Србије,
др **Драгана Латковић, с.р.**

ВЛАДА РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ ПРЕДСЕДНИЦА АНА БРНАБИЋ МИНИСТАРСТВО ПРОСВЕТЕ, НАУКЕ И ТЕХНОЛОШКОГ РАЗВОЈА МИНИСТАР БРАНКО РУЖИЋ

Поштовани,

Три репрезентативна синдиката из области образовања у складу са одредбама колективних уговора, пре усвајања буџета за наредну годину, упућују вам следеће захтеве:

1. Да се цена рада у образовању повећа за 15% за буџетску 2021. годину;
2. Да се изједначи цена рада за све запослене у делатностима образовања;
3. Да се коригују коефицијенти за све запослене у образовању до увођења праведних платних група и разреда.

Од Владе Републике Србије и Министарства просвете, науке и технолошког развоја тражимо хитне преговоре у вези са наведеним захтевима.

Београд, 12. новембар 2020. године

МИНИСТАРСТВО ПРОСВЕТЕ, НАУКЕ И ТЕХНОЛОШКОГ РАЗВОЈА МИНИСТАР БРАНКО РУЖИЋ

Поштовани министре,

Ваш избор за Министра просвете, науке и технолошког развоја и потпредседника Владе Републике Србије указује на значај образовања и тежину ресора који вам је поверен.

Очекујемо од Вас хитан састанак са репрезентативним синдикатима, како би, у овим кризним временима, наставили са решавањем егзистенцијалних проблема запослених у образовању.

Верујемо да сте свесни тежине повећаног обима посла и одговорности запослених у образовању који су носиоци развоја у сваком друштву и очекујемо озбиљан социјални дијалог.

С поштовањем,

Београд, 2. новембар 2020. године

Новчана честитка деци запослених - може и не мора

Пише: Н. М.

Влада Републике Србије доставила је 18. децембра свим министарствима, посебним организацијама и службама Владе допис 06-0010722/2020 којим се позвала на Закључак Владе из 2019. године, где је препоручено органима државне управе, службама Владе, као и свим директним и индиректним корисницима буџета Републике Србије, јединицама локалне самоуправе, као и организацијама за обавезно социјално осигурање да обезбеде средства у износу 4.000 динара по детету на име поклона за Нову годину - новчану честитку за децу запослених за 2020. годину.

Као правни основ за обезбеђивање ових средстава наведен је Закон о раду, као и ПКУ за државне органе ("Службени гласник РС" бр. 38/19 и 55/20), којим је прописано да је послодавац обавезан да обезбеди деци запослених до 15 година живота, поклон за Нову годину - новчану честитку у вредности до неопорезивог износа придвиђеног законом којим се уређује порез на доходак грађана (члан 49. став 1).

Даље су наведеним дописом позвана министарства и посебне организације и службе Владе да доставе податке о броју лица која остварују ово право на поклон честитку за 2021. годину, те је истакнуто да директни корисници буџета Републике Србије достављају податке за индиректне кориснике из своје надлежности, а Министарство државне управе и локалне самоуправе доставља податке и за јединице локалне самоуправе. Достава наведених података орочена је на 22. децембар 2020. године.

Након овог дописа СОС је Министарству просвете, науке и технолошког развоја, упутио питање, да ли ово право могу остварити запослени у основним и средњим школама, имајући у виду да су директни корисници буџета Републике Србије? Из ресорног министарства је добијено тумачење да се трошкови новогодишњих поклона за децу запослених могу планирати само у буџету јединица локалних самоуправа. Запослени у предшколским установама, који се финансирају из буџета јединица локалних самоуправа, у већини установа остварују ово право, јер имају закључен колективни уговор са јединцом локалне самоуправе, те имају основ и да планирају издвајање средстава за ове намене сваке године. Кад су у питању основне, средње школе и домови ученика, на њих се примењује Посебан колективни уговор за запослене у основним и средњим школама и домовима ученика ("Службени гласник РС" бр. 21/2015 и 92/2020), којим је одредбом члана 32. прописано следеће: "Послодавац може да, у складу са својом одлуком, из сопствених прихода, уз претходно прибављено мишљење синдиката, обезбеди деци запослених до 11 година старости пригодан поклон за Нову годину."

На основу свега напред наведеног јасно је да запослени у основним и средњим школама и домовима ученика могу ово право остварити само на основу од-

луке послодавца, који из сопствених прихода може да обезбеди деци запослених до 11 година старости пригодан поклон за Нову годину.

ВЛАДА РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ ПРЕДСЕДНИЦА АНА БРНАБИЋ МИНИСТАРСТВО ПРОСВЕТЕ, НАУКЕ И ТЕХНОЛОШКОГ РАЗВОЈА МИНИСТАР БРАНКО РУЖИЋ

КРИЗНИ ШТАБ РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ

Поштовани,

Подаци које је премијерка званично изнела у јавност 15. новембра 2020. године и који се односе само на број заражених ученика, не поклапају се са подацима о броју заражених које добијамо са терена.

Према нашим изворима број оболелих ученика је вишеструко већи, с тим што се не врши тестирање свих ученика који имају карактеристичне симптоме, него се шаљу у изолацију, па ни тај број не улази у званичне извештаје.

Катастрофалан је наступ премијерке која је 15.11.2020. године "заборавила" носиоце делатности који раде у образовању. По нашим подацима са терена, број инфицираних наставника је изузетно висок. Ако узмемо у обзир да у просеку свака школа има до 3 инфицирана, а имамо 1750 школа, онда је број заражених око 5000.

Три репрезентативна синдиката су још прошле недеље упозоравали на алармантну ситуацију и тражили продужетак распуста у циљу ублажавања тренутне епидемиолошке ситуације.

Сматрамо да би у овом тренутку требало обуставити непосредну наставу како би сачували здравље запослених и деце.

Београд, 17. новембар 2020. године

МИНИСТАРСТВО ПРОСВЕТЕ, НАУКЕ И ТЕХНОЛОШКОГ РАЗВОЈА МИНИСТАР БРАНКО РУЖИЋ

КРИЗНИ ШТАБ РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ

Поштовани,

Ради заштите здравља запослених и деце, три репрезентативна синдиката подносе **иницијативу за измену календара за школску 2020./2021. годину**, сходно тренутној епидемиолошкој ситуацији у земљи.

Предлажемо да се јесењи распуст продужи за још пет радних дана на уштрб планираног зимског распуста.

Београд, 12. новембар 2020. године

Webinari као припрема за ETUCE конференцију

Пише: Борка Вишнић

У оквиру припрема за ETUCE Конференцију, организована је серија webinara о најважнијим питањима којима се баве синдикати образовања и која су важна за све организације чланице и запослене у образовању.

Први у низу био је вебинар о стручном образовању и обуци, који су водили Јоаким Сантос из Португала и Борка Вишнић из Србије. За учешће у раду пријавио се велики број учесника, јер је то била прилика да се више сазна о положају стручног образовања у различитим земљама. Сви учесници су истакли сличне проблеме, без обзира на разноликост организовања и представљања запослених у стручном образовању. Пошто је стручно образовање повезано са обучом и практичним радом ученика у први план је истакнута безбедност и положај ученика на пракси, као и немогућност реализације програма многих образовних профила због пандемије корона вируса. Такође, изражена је бојазан од повећаног напуштања образовања, због иначе слабије везаности ових ученика за образовне институције и могућности наставака школовања. Улога послодавца се у условима пандемије, такође, показала веома значајном, јер су многи послодавци најавили прекид сарадње са образовним установама због смањеног обима посла и безбедности и здравља ученика. Посебно је истакнут значај синдиката и социјалног дијалога у успостављању и очувању веза између образовних установа и компанија са којима сарађују.

Наредни webinar се односио на предшколско васпитање и образовање, а потом на синдикате образовања и младе чланове. За предшколско васпитање и образовање многи учесници су истакли да су васпитачи знатно мање плаћени за свој рад него њихове исто квалификоване колеге у школама, уз додатно оптерећење у раду са децом и бригу за здравље због ковида. Посебно је промовисан нордијски модел рада у предшколском васпитању и образовању, који се темељи на игри и који се показао као најбољи у раду са предшколском децом.

О раду синдиката у привлачењу младих представљени су примери организација, које су до сада развиле успешне моделе сарадње који крећу од школе, да би се касније из њихових редова регрутовали млади чланови синдиката, јер они су будућност, како је истакнуто у многим дискусијама.

О темељним питањима синдикалног организовања било је речи на webinaru посвећеном социјалном дија-

логу, колективном преговарању и синдикалним правима. Општи закључак је да је социјални дијалог у многим земљама у застоју или да су погоршани услови сарадње са социјалним партнерима, да се пандемија користи као изговор за ускраћивање синдикалних права, али и да је неопходно да синдикати инсистирају и боре се за квалитетан социјални дијалог, јер је то једини начин да се дође до добрих решења и утиче на квалитет образовања и положај запослених.

Наредни webinar био је посвећен високом образовању и истраживању, а највише пажње је због новонасталих околности, привукао webinar о дигитализацији у образовању, изазовима и могућностима за синдикате образовања. Готово сви учесници су истакли да нико није имао довољно знања и вештина у дигитализацији да би се одмах укључили у новонастале околности и прешли на online наставу, као и да су нове околности продубиле неједнакости у образовању, јер је значајан број деце лошијег економског статуса и немају могућности за online учење, а ни дигитална инфраструктура није свуда равномерно изграђена. Поред тога, истакнута су бројна питања која је дигитализација поставила у први план - а односи се на квалитет и педагошку вредност рада на даљину, припремљеност наставника и ученика за такав рад, радног оптерећења наставника и њихове расположивости за сталну комуникацију са ученицима и родитељима. Али је посебно наглашено, да је током наставе на даљину свима постало јасно да је за квалитетно

образовање неопходна непосредна комуникација наставника са ученицима. То је, према многим сведочењима, довело до повећаног вредновања рада наставника, с тим да није довело и до повећаног материјалног вредновања додатног рада наставника.

О кризи за рањиве групе било је речи на webinaru посвећеном разноликости у образовању - од изазова до додатне вредности, а серија је завршена webinarom о приватизацији у образовању и приватизацији образовања - како утиче на положај јавног образовања. Према презентацијама припремљеним за овај webinar, јасно је да је приватизација садржана и у многим реформама образовања и да није видљива на први поглед. Дубљом анализом се долази до многих аспеката у којима утиче на јавно образовање, али и на квалитет - од промовисања менаџерског приступа у вођењу образовних институција, плаћања наставника на бази успеха ученика, уговарања образовних услуга ван институција, развијања приватно - јавног партнерства и друго. Актуелна пандемија је додатно појачала неједнакости у приступу технологијама за наставнике и ученике, као и ризике комерцијализације кроз профитне online платформе, јер компаније, које се баве образовним технологијама, најпре нуде иновативне могућности у одељењима, а потом их наплаћују. Таква пракса може да озбиљно нанесе штету образовним системима са дугорочним последицама на људе, друштва, економију и укупна европска настојања у образовном сектору, истакнуто је у расправи.

Изборна конференција ETUCE

Пише: **Борка Вишнић**

Редовна изборна конференција Европске организације синдиката образовања одржана је 1. и 2. децембра 2020. Први пут у досадашњем раду, Конференција је због пандемије одржана online.

У раду је учествовало више од 250 делегата и посматрача, а током дводневног заседања завршени су све статутарне обавезе - усвојен извештај о раду и програм за наредни период, буџет и главна резолуција. Највећи део дискусија током Конференције био је посвећен утицају пандемије на рад просветних радника и потребу додатне подршке ученицима и наставницима, као и подизању статуса наставничке професије. Европска организација синдиката образовања окупља 127 синдикалних организација из 51 европске земље и представља више од 11 милиона чланова из читаве Европе.

За новог председника ETUCE изабран је Лари Фланаган из Шкотског института образовања, а изабрани су и нови / стари потпредседници (Галина Меркулова из Русије, Дорте Ланге из Данске, Одил Кордилије из Француске, Труди Керперин из Холандије и Бранимир Штрукељ из Словеније), као и нови чланови Европског комитета синдиката образовања.

За представницу Србије у новом четворогодишњем мандату ETUCE комитета поново је изабрана **Валентина Илић**.

На почетку скупа, учесницима се обратио Давид Едвардс, генерални секретар Интернационале образовања, који је истакао да су демократија и солидарност две најважније вредности у време глобалне пандемије. Потом се учесницима обратила европски комесар за иновације, истраживање, културу, образовање и омладину Марија Габриел, која је нагласила значај рада наставника широм Европе и колико су наставници показали отпорност на невоље током кризе. Она је нагласила да наставници треба да имају и самопоуздања и компетентности у новом окружењу у којем свако треба да се осети вреднованим и подржаним. Јачање наставника је у средишту европске агенде, а и постоје различити програми везани за образовање који се реализују у Европској унији. Стефан Херман, директор за стратешку политику и евалуацију је истакао дугорочну размену искустава са европским синдикатима, посебно у области Европског образовног простора и дигиталног образовног плана. Ниједна од тих иницијатива не би успела без професионализма наставника, школа и тренера. Да би се виделе позитивне промене у пољу образовања и обуке, потребан је допринос свих чинилаца и

зато Европска комисија намерава да настави сарадњу са ETUCE.

Представљајући резултате рада у четворогодишњем периоду, ETUCE директор Сузан Флокен је истакла како је ова година показала колико је значајан социјални дијалог и пуна укљученост синдиката да би се осигурала потребна инфраструктура и концепт здравља и безбедности у школама.

Валентина Илић поново представница Србије у Европском комитету синдиката образовања

“Преузели смо вођство и тражили снажнију подршку и посвећеност ауторитета у образовању да би се унапредио статус наставничке професије и признао значај ове професије за наше друштво. Имали смо значајно повећан број позива на солидарност од организација чланица за подршку у њиховим преговарачким напорима и кампањи за слободу, синдикална права и професионалну аутономију”, истакла је она.

Посебно је значајно што је ETUCE заједно са организацијама чланицама доказао снажну солидарност са колегама из региона у борби против неолибералних и антисиндикалних акција власти.

У представљању главне конференцијске теме “Кампања за јачање наставничке професије за солидарност, демократију, једнакост и одрживост” и резолуције, председница ETUCE Кри-

стин Блауер је указала да је другачији свет већ створен и да је улога синдиката образовања била да на првој линији унапређују образовање и да се суочавају са бројним изазовима на том путу.

“Пандемија је на многим местима истакла и увећала неједнакости. Сиromaштво, недостатак породичних ресурса је увек повезано са тешкоћама у образовању, али је пандемија продубила јаз између оних који имају и оних који немају. Зато упорно морамо да инсистирамо на једнакости и правди. И то је оно због чега смо синдикалисти”, истакла је Блауер.

Главну резолуцију образлагала је Одил Кордилије из Француске истичући да је програм рада за наредни период у складу са приоритетима и најважнијим ставовима резолуције. Контекст пандемије је у први план истакао дигитализацију образовања, слабљење механизма социјалног дијалога у многим земљама и смањење јавних инвестиција у образовање. Посебно је нагласила да је Европски регион у оквиру Интернационале образовања најактивнији у синдикалним акцијама и солидарности између различитих синдиката.

Андреас Келер из Немачке је говорио о утицају COVID-19 на радне услове наставника и недостатак подршке влада њиховом раду. Такође, он је потврдио да је за превазилажење кризе неопходна реформа образовног сектора.

Новоизабрани председник ETUCE Лари Фланаган говорио је о преданој наставника у контексту пандемије, а и већина учесника је истакла додатне радне обавезе и многе непознанице којима су изложени наставници и остали запослени у образовном сектору - од питања здравља и безбедности на раду, до убрзане дигитализације и свих изазова које она носи. Поред недовољне опремљености и способљености за употребу нових технологија, постављана су и питања педагошке вредности и дилема у оваквом раду, као и будућности образовања након пандемије.

Европски синдикати образовања још на раскршћу старог и новог

Пише: Б. Вишнић

Виртуелни састанак представника синдиката образовања из земаља Централне и Источне Европе (CEENET) одржан је пред почетак редовне изборне Европске конференције синдиката образовања, како би се дискутовало о горућим питањима и изазовима са којима се суочавају образовни системи, наставници и њихови синдикати.

Досадашња председница ETUCE Кристин Блауер и европска директорка Сузан Флокен су указале на тешка времена кроз која пролазимо у време пандемије, као и потребу да наставници буду међу првима у примању нове вакцине.

За овај састанак је припремљен преглед дешавања у појединим земљама и утицај на образовање и синдикате. Георгиј Труханов из Украјине је у прегледу ситуације у својој земљи истакао бројне промене министара у последњих годину и по дана, што је омело социјални дијалог. Такође, он је нагласио утицај предложеног сета закона којим се крше права запослених на синдикално организовање. То је довело до масовних протеста широм земље, подржаних и од међународних организација. Кључно питање је недостатак поверења између владе и социјалних партнера. Синдикати траже да се одложи усвајање спорног закона о раду и отварање социјалног дијалога.

Представници Синдиката основног одгоја и образовања из БиХ истакли су бројна питања изазвана пандемијом вируса, јер је online настава постала норма и то утиче на цео образовни систем. Наставницима недостаје дигитална опрема, а ученици немају одговарајуће услове за рад од куће. У породицама са више деце, родитељима је веома тешко да сваком детету обезбеде лаптоп и простор да прате часове. Такође, значајна је и родна димензија, пошто жене чине већину међу наставницима.

Јуриј Стодоловски из словачког синдиката OZPŠAV је говорио о младим члановима и утицају пандемије корона вируса на њих, као и на синдикални рад. Пораст индивидуализма у друштву је раширен и међу младима, а то је подстакло значај солидарности и заједничког рада за који се залажу синдикати. Пандемија и економска криза, која је прати, посебно су утицале на младе.

За све учеснике је посебно занимљива била презентација коју је по позиву припремила Марта Каханцова, руководица Института за студије рада Централне Европе, која је пред-

ставила истраживање о мапирању синдиката и професионалних удружења као чинилаца цивилног друштва, а који се баве питањима радног права и социјалног дијалога у шест земаља Источне Европе (Азербејџан, Белорусија, Грузија, Јерменија, Молдавија и Украјина).

Циљ истраживања био је да се идентификују чиниоци у радном праву и њихова снага и слабости. Признавање синдиката варира од земље до земље. У Азербејџану и Молдавији постоји само једна конфедерација и сви чиниоци ван синдиката нису развијени. У Јерменији постоји једна конфедерација и друга организација цивилног сектора има потенцијал да постане главни политички чинилац. Синдикати су генерално најстарије и највише структурисане организације са најширим постигнућем у политици. Ипак, недостаје им организациона подршка и флексибилност, истиче Каханцова.

Све ове земље имају законодавство о синдикатима, правима удруживања, организовања, колективног преговарања и социјалног дијалога, а ратификовале су и конвенције МОП и међународне стандарде који се односе на рад, укључујући и Европску социјалну повељу, а имају и регулисане обавезне минималне плате. Међутим, реалност је да се законске регулативе често крши. Синдикална сцена у овим земљама је шаролика и различит је ниво синдикалне организованости, синдикалне централне више организују јавни него приватни сектор и углавном имају совјетски модел синдикалног организовања, уз појаву нових модерних централа и много малих синдиката. У исто време, професионалне асоцијације су само маргинално укључене у припрему и имплементацију радних права. Организације цивилног сектора су активне у одбрани радних права на индивидуалном нивоу - судски случајеви.

Многи синдикати имају високо централизовану структуру са једном кон-

федерацијом, а само синдикати се баве радним правима и радним условима, док има ситуација у којима је подељена синдикална структура - синдикати наследници из времена државног социјализма насупрот модерним - алтернативним синдикатима и уз јачање невладиног сектора.

Синдикати су највише регулисани, са традицијом, засновани на чланству, колективно преговарају и пружају услуге члановима, док су професионалне организације оријентисане према професионалним питањима и не сматрају се социјалним партнерима, а невладине организације нису засноване на чланству, али имају висок капацитет мобилизације и заступања и флексибилније су од синдиката у одговору на хитна питања и искуснији у прикупљању финансијских средстава, а у односу са синдикатима су више у конкуренцији него у сарадњи.

Снага синдиката је у етаблираној позицији, укоренености у друштву и формалној укључености у трипартитни социјални дијалог, а слабост недостатак организационих ресурса, смањење чланства, корупција, субординација политичким интересима, недостатак иновативних решења и јасне стратегије за будућност... Могућности за синдикате су интерни развој капацитета особља, вођство, јавни односи и инфраструктура, јачање вештина преговарања, као и могућности утицања на одговарајуће законодавство. Оно што је претња за синдикате, односи се на смањење јавног поверења, лимитиране организационе ресурсе, слабу покривеност колективним преговарањем, слабљење синдиката кроз нове законе, односи са владом и олигарсима, недостатак међународних ресурса, као и претња да ће синдикалне активности преузети професионална удружења и невладине организације, закључује Марта Каханцова преглед резултата овог веома занимљивог истраживања.

Пандемијска комерцијализација и приватизација образовања

Пише: Б. Вишњић

Пандемија COVID-19 је утицала на образовне системе широм света. Окретање ка учењу на даљину у условима ванредних околности позиционирало је глобално образовну технологију (edtech) као интегралну компоненту образовања, доводећи приватни сектор и комерцијалне организације у центар кључних образовних услуга.

Ефекти ће, вероватно, потрајати. Прво у привремено комбинованим моделима “социјално дистанцираног” школовања током периода опоравка од пандемије и дугорочно у хибридном приступима, где су образовне технологије уграђене у курикулуме, педагогију, процењивање и управљање школом.

Пројекат ИО

Пројекат, који су за потребе Интернационале образовања реализовали Бен Вилијамсон и Ана Хоган крајем јула 2020. године, мапирао је како је напредовала приватизација и комерцијализација образовања током пандемије 2020. са посебним фокусом на образовне технологије. У истраживању су обухваћене активности бројних организација и односа, затим разматрање њихових последица за будућност образовања након кризе, као и идентификовање кључних питања која треба имати у виду када образовни системи започну процес опоравка.

Глобална образовна индустрија

Образовне технологије као дугорочно одређење за образовање

Глобална образовна индустрија приватних и комерцијалних организација је одиграла значајну улогу у обезбеђивању образовања током кризе COVID 19, радећи на локалним, националним и интернационалним нивоима да се образовне технологије укључе у образовне системе и праксу. Често су нудиле техничка решења владиним секторима за образовање да их следе и активно подстицале дугорочне реформе, у чему би приватне технолошке компаније биле уграђене у јавне образовне системе током опоравка од кризе COVID 19 и после ње у новим моделима хибридне наставе и учења.

Током пандемије, оваква позиција глобалне образовне индустрије произвела је и проширила снажне идеје о COVID 19 као новој могућности за реинтерпретацију образовања, третирала учење код куће као микросмос дигиталне будућности за комбиноване облике образовања и подстицала је “ескпериментисање” и “иновације” за

обликовање образовних система за будућност. Глобална образовна индустрија је утврдила кризу као каталитичку прилику за образовну трансформацију.

Стварања COVID коалиција

Повећање улоге јавно-приватног партнерства у образовној политици
Улога комерцијалних провајдера је подржана, промовисана и унапређена од широког круга организација кроз јавне, приватне и треће секторе. Неки од најутицајнијих промотера решења образовних технологија током пандемије укључују међународне мултилатералне организације, као што су: Светска банка, OECD и UNESCO, које у многим случајевима делују у глобалним мултисекторским коалицијама за промоцију “најбоље праксе” центрима за доношења политика на које се треба угледати.

Комерцијални провајдери образовних технологија и организације за заступање су, такође, формирали моћне мреже и коалиције да би истакли и промовисали производе образовних технологија за употребу школама, наставницима и родитељима. Ове коалиције илуструју настајање нових врста јавно - приватног партнерства и политичких умрежавања у односу на ширење образовних технологија и повећану улогу приватног сектора у испоручивању и управљању образовањем.

Пандемијска филантропија

Индивидуално технолошко богатство као извор за поновно размишљање о образовању

Финансијску подршку и политичко заступање решења образовних технологија за затварање школа током пандемије обезбедили су технолошки филантропи, као што су Гејтс фондација

и Чан Зукенберг иницијатива. Они су посветили нове милијарде долара средстава разним образовним технологијама и тражили да се консолидује дугорочна улога приватног сектора и комерцијалних технологија у јавном образовању.

Богатим појединцима технолошким филантропима је, такође, дата позиција ауторитета као експерата у поновном размишљању о образовању за будућност на начине који рефлектују њихове већ постојеће визије, њихову финансијску подршку за технолошки усмерене моделе школовања и њихове напоре да утичу на политичке агенде.

Стварање тржишта образовних технологија

Предузетнички капитал и утицај инвестирања убрзава вредност образовних технологија

Финансијске организације, агенције за истраживање тржишта, предузетнички капитал и утицајни инвеститори су тежили да се обогате на пандемији. Са инвестицијама у образовне технологије на високом нивоу, посебно у САД и Југоисточној Азији, направљене су тржишне претпоставке да стимулишу тржиште капитала, са третирањем COVID 19 као каталитичке могућности да капитализују ненадани раст у употреби технологија у образовању. Финансијски модели - укључујући предузетнички капитал, приватни капитал, инвестирање у утицај и друштвене обвезнице - били су у употреби за финансирање образовних технологија за време пандемије. Тржишне пројекције вредности технологија за дигитално учење током наредне деценије, по свој прилици, привући ће нове инвеститоре који траже профит из нових поремећених модела јавног образовања.

Приватно реинфраструктурисање

Технолошке корпорације проширују дигитална решења кроз читаво образовање

Главне мултинационалне технолошке компаније, укључујући Google, Microsoft и Amazon, доживеле су огроман напредак у захтевима за њиховим производима и услугама због њиховог капацитета да испоруче решења на међународном нивоу и то брзо и бесплатно. Подржане од стране мултилатералних организација, које утичу на политику и одељења националних влада, те компаније су интегрисале школе, наставнике и ученике у своје глобалне cloud системе и платформе за online образовање, тиме подижући изгледе за дугорочну зависност институција јавног образовања од инфраструктура приватних технологија.

Платформе друштвених медија, укључујући YouTube и TikTok су, такође, тражене и повећавају своје присуство у образовању кроз стварање садржаја партнерства за ученике који уче код куће, повећавајући своје приходе кроз привлачење оглашавача и окретање образовања у средство за комерцијалну индустрију оглашавања.

Експанзија образовног бизниса

Проширивање видокруга online школа, вештачке интелигенције (AI) и надзора над ученицима

Образовне компаније различитих типова - од глобалних образовних бизниса као што је Pearson и нових startup компанија - брзо су се тржишно усмериле и промовишу своје производе за употребу у школама, често бесплатно или знатно субвенционисане на одређени период. Online платформе за образовање промовишу многе образовне компаније као дугорочне алтернативне моделе за образовање. "AI" технологије, такође, имају значајан раст, нарочито у Кини, захваљујући својим капацитетима да пруже "персонализовано" образовање у одсуству наставника и усвојеним технологијама за надгледање виртуелног присуства ученика, процени социјално - емоционалног учења и добробити, те и омогућавају школама да испуне своју одговорност у заштити. Такав развој догађаја ће проширити домет образовног бизниса у новим областима школовања и повисити њихов дугорочни утицај у учioniци.

Сугестије за даља истраживања

Кључна питања која проистичу из мапирања комерцијализације и приватизације образовања у контексту COVID19 указују на један број ургентних истраживачких приоритета:

1. Истражити обим до којег школе задржавају употребу образовних технологија употребљених у периоду изолације и како то утиче на главну школску праксу и рад наставника, укључујући програм образовања, педагогију, процењивање и управљање учењем.

2. Одрживо истраживање о промоцији и усвајању образовних технологија и придружених пракси током пандемије у земљама са ниским приходима и међународном развојном контексту, укључујући детаљан фокус на утицај развојних агенција и мултилатералних организација.

3. Стална анализа еволуције политике у земљама и њихова мутација у односу на комерцијализацију, приватизацију и образовне технологије када се нације врате у школско образовање, укључујући студије кључних владиних приоритета и укључености приватног сектора у агенду обликовања политике и обраћање пажње на динамику међуграничне "путне политике".

4. Истраживање о растућој реконфигурацији глобалне образовне индустрије на разним локалним и географским странама, трасирање нових јавно - приватних партнерстава, нових извора утицаја и експертизе и нових при-

оритета у односу на образовне технологије у контексту различитих простора политике

5. Изучавање повећане укључености глобалних технолошких компанија у јавно образовање (Microsoft, Google, Amazon), са фокусом на њихово такмичење за структурну доминацију над школском инфраструктуром, прикупљањем података и праксом обраде.

6. Истраживање настајућих приоритета у развоју образовних технологија, посебно вештачке интелигенције, заштити и социо - емоционалне технологије учења које су се значајно прошириле током пандемије и њихов утицај на школску праксу у дужем периоду.

7. Детаљна анализа финансијских модела и праксе, посебно предузетничког капитала, филантропије и инвестирања у утицај, које је развијено и раширило се на финансирање развоја образовних технологија и њихову дисеминацију током кризе и њихове дугорочне импликације за технологије које су финансиране и / или појачане.

8. Истраживање растућег феномена приватног online подучавања, као нове инстанце "образовне индустрије из сенке", уз истраживање мотивације родитеља да задрже претплату на производе образовних технологија уз плаћање и маркетинг стратегије њихових произвођача и профитирање од потрошачке потражње родитеља.

Комплетан истраживачки рад Вена Williamsona и Anne Hogan могуће је наћи на адреси:

<https://go.ei-ie.org/GRCovid-19>

Међународни дан миграната

Пише: Б. В.

Међународна заједница је и ове године 18. децембра обележила Дан миграната. Синдикати образовања широм Европе су организовали кампање којима су подсетиле све који доносе одлуке, да мигранти заслужују сваку врсту подршке, а деца право на образовање. То се односи на свако дете, али и на наставнике који имају мигрантско порекло и њихову прихваћеност у новим срединама.

СОС је учествовао у реализацији пројекта о укључености деце миграната у образовање и омогућио да се са квалитетним приступом државе у организовање образовања миграната упозна шира међународна јавност. Након завршетка пројекта остали смо посвећени подстицању и наставника и свих других чинилаца у подршци квалитетном образовању миграната.

Између осталог, ове године смо наставили успешну сарадњу са Центром за помоћ азилантима, који обезбеђују подршку деци мигрантима у образовању. После завршеног основног образовања, све више је деце миграната који желе да наставе школовање у средњем образовању и СОС је препознат као партнер који помаже у остваривању тих намера.

БОРКА ВИШНИЋ и МИОДРАГ КАМПЕРЕЛИЋ ● Телефон: (011)32-33-229 ● Тираж: 4000 ● www.sind-obr.org.rs ● E-mail: obrazovanje@sindikato.rs ● Графичка припрема: ДИМИТРИЈЕ ПАВЛОВИЋ ● Штамп: СИГНЕТА - Београд

Издавач: СИНДИКАТ ОБРАЗОВАЊА СРБИЈЕ, Дечанска 14, 11000 Београд ● Главни уредник: ВАЛЕНТИНА ИЛИЋ ● Уредник: САША ЛУКОВИЋ ● Редакцијски колегијум:

● Редакцијски колегијум: ВАЛЕНТИНА ИЛИЋ ● Телефон: 331.105.44(497.11)

CIP - Каталогизација у публикацији Народна библиотека Србије, Београд 331.105.44(497.11)

СИНДИКАЛНО перо : лист Синдиката образовања Србије / главни уредник Валентина Илић. - Год. 1, бр. 1 (2001)- . - Београд : Синдикат образовања Србије, 2001- (Београд : Сигнета). - 30 цм Месечно. ISSN 1451-7574 = Синдикално перо COBISS.SR-ID 120073740

ОШ "Милош Гајић" - Амајић

школе, што их не спречава да постижу значајне резултате на такмичењима и смотрима. Школа промовише све успехе, како ученика, тако и наставника.

У школи се реализују и ваннаставне активности, пре свега планинарење и риболов, али је равноправно промовисан и спорт. Планинарењем је обухваћена и шира друштвена заједница, па су за активности резервисани викенди четири пута годишње. У сарадњи са Риболовачким удружењем у Малом Зворнику организујемо обуку у риболову и школско такмичење у риболову у Амајићу. У школи

На половини села Амајић, поред магистралног пута ка Љубовији, мало узбрдо, налази се "живот" села, основна школа. Назив добила по Милошу Гајићу, локалном хероју из Другог светског рата.

Прва школа у овом крају отворена је 1846. године у Доњој Трешњици, затим 1909. у Цулинама и 1922. у Амајићу, која 1959. прераста у осмогодишњу школу, а првоосноване школе данас представљају њена издвојена одељења, као и школе у селима Читлук и Будишићи.

Школски простор у објектима који се користе за наставу и друге облике наставног и ваннаставног рада је укупне површине 2.586 квадратних метара. Све радне просторије адекватно су опремљене, а активности у набавци средстава и даље су у току. Школске зграде у издвојеним одељењима греју се пећима на чврсто гориво.

Постојећа кадровска структура школе омогућава успешну реализацију васпитно-образовног рада. У наставном процесу ангажовано је 17 наставника, од чега шест у разредној, а 12 у предметној настави. Са пуним радним временом у настави је пет наставника, док остали нас-

тавници допуњују норму у другим школама.

Специфичност школе је мали број ученика. У седам одељења је 47 ученика. У издвојеним школама су комбинована и неподељена одељења. Мали број ученика омогућава потпуну посвећеност директора, наставника, педагога и библиотекара школе. Настава се одвија у првој смени. У Школи деца уче енглески и руски језик.

Већина ученика наше школе су путници. Поједини ученици пешаче и до три километра до

се сваке године обележава Дан школе, Свети Сава, Дан жена, Дечја недеља и Спортска недеља. Школа се већ два пута нашла у улози издавача. Из штампе су изашле две књиге: "Лучоношиште кроз три века", 2016. (монографија школе) и "Учитељ Жићо", 2017. године.

У нашој школи је почетком ове године основана Синдикална организација у оквиру Синдиката образовања Србије у коју је учлањено 18 запослених.

ДИЈАНА МИРОСАВЉЕВИЋ

Представљамо нашу чланицу

